

Toimielin	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Paikka	Kokoushuone Aho, kaupungintalo 2 krs.
Aika	11.6.2024 klo 16:00 - 17:07
Keskeytykset	
Läsnä olleet jäsenet	Rönkkö Heikki, puheenjohtaja Aminoff Kira, Liukkosen varajäsen Farin Kaija Jukarainen Virpi Marin Merita Pietikäinen Jukka Puustinen Elina Rönkkö Kullervo Vaarasuo Raimo
Poissa	Tiina-Liisa Liukkonen
Muut läsnäolijat	Ikonen Kirsi-Tiina, esittelijä Sirviö Eija, sihteeri Kartimo-Kröger Susanna, kaupunginhallituksen edustaja Partanen Pekka, asiantuntija klo 16.00 - 16.25
Asiat	§:t 51-55
Pöytäkirjan liitteineen ovat tarkastaneet ja sähköisesti allekirjoittaneet	11.6.2024 Puheenjohtaja Heikki Rönkkö Sihteeri Eija Sirviö Pöytäkirjantarkastaja Kaija Farin Pöytäkirjantarkastaja Virpi Jukarainen
Nähtävilläolo	Pöytäkirja on laitettu nähtäville Iisalmen kaupungin verkkosivuille 12.6.2024 Pöytäkirjojen haku https://julkaisu.iisalmi.fi

51 § Kokouksen järjestäytyminen	1
52 § Jäähallin käyttömaksut 1.9.2024-	2
53 § Valtuustoaloite Nuorisopassin kehittämiseksi	4
54 § Otto-oikeuden alaiset päätökset	8
55 § Tiedoksiannot ja ajankohtaiset asiat	9
Muutoksenhakuohjeet	11

51 § Kokouksen järjestäytyminen

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 11.6.2024 § 51

Puheenjohtajan päätösehdotus

Todetaan esteellisyydet.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Lautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Kaija Farinin ja Virpi Jukaraisen sekä varatarkastajiksi Merita Marinin ja Jukka Pietikäisen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Hallintosääntö 71 §

Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköisesti vähintään neljä päivää ennen kokousta.

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Jäsen ilmoittaa esteellisyytensä ja perusteen kokouksen järjestäytymisessä ja ennen asian käsittelyä.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Asianro IIS/332/02.05.00.00/2024

52 § Jäähallin käyttömaksut 1.9.2024-

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 11.6.2024 § 52

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy jäähallin ja tekojään käyttömaksut liitteenä olevan yhteenvedon mukaisesti.

Päätös

Toimialajohtaja täydensi päätösehdotustaan seuraavasti: Hinnastoon lisätään lisäksi kokoushuone, jonka käytöstä veloitetaan 20 € tunnilta.

Hyväksyttiin päätösehdotus ja täydennetty päätösehdotus.

Asiantuntijana kuultiin kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Pekka Partasta.

Valmistelu

Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Pekka Partanen, p. 040 545 4567

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 12.6.2023 § 61, että jäähallin puku- ja oheistilat toteutetaan nopealla aikataululla siirtokelpoisina tiloina vuokramallilla tarveselvitystyöryhmän esityksen mukaisesti. Tarveselvitys valmistui 11.5.2023. Tarveselvitykseen ovat osallistuneet myös nykyiset jäähallin pääkäyttäjäjärjestöt. Järjestöjen ja IPK Hockey Oy:n kanssa on sovittu, että uudet tilat tarkoittavat myös maltillista maksujen nousua ja korotukset huomioidaan käyttömaksuissa. Jäähallista ja tekojäältä kertyneet tulot olivat vuonna 2023 yhteensä noin 94 000 euroa. Järjestöjen lisäksi käyttäjinä ovat olleet koulut ja oppilaitokset, yritykset ja harrastaryhmät. Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen, peruskoulujen, lukion ja urheiluakatemian jäähallin ja tekojään käyttö on maksutonta. Suunnitelmien mukaisesti uudet puku- ja oheistilat ovat käytössä 1.9.2024 alkaen.

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa strategista tavoitetta Inspiroiva Iisalmi ja kestävä kuntatalous. Osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjonnastamme aktiivisesti ja monikanavaisesti. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä

kolmannen sektorin kanssa. Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden. Ei yrityvaikutuksia.

Muutoksenhaku

2. Oikaisuvaatimus

Otto-oikeus

Kaupunginhallitus

Toimenpiteet, otteet

Jäähallin käyttäjärjestöt

Liitteet

Jäähallin käyttömaksut_ 1.9.2024-

Asianro IIS/250/00.02.00.04/2024

53 § Valtuustoaloite Nuorisopassin kehittämiseksi

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 11.6.2024 § 53

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää, että Nuorisopassin ja muissa nuorille suunnatuissa erityisissä toimenpiteissä edetään alla olevan valmistelun mukaisesti. Aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin. Lisäksi lautakunta päätti, että jatketaan neuvotteluja ammatillisten oppilaitosten kanssa heidän liittymisekseen.

Asiantuntijana kuultiin kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Pekka Partasta.

Valmistelu

kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Pekka Partanen p. 040 5454567

Iisalmessa on erittäin monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja tuemme lasten ja nuorten harrastamista monin eri tavoin. Hallitusohjelman mukaista harrastamisen mallia on meillä toteutettu Iisalmen harrastamisen -mallin mukaisin toimenpitein vuodesta 2021 lähtien. Lisäksi tuemme perheiden, lastensuojeluyksikköjen ja perhekotien harrastamista liikuntatilojen maksuttomilla vuoroilla sekä vähävaraisten kulttuurin ja liikunnan harrastamista Kaiku-kortilla. Lasten ja nuorten omatoimisen harrastamisen kannustamiseksi Iisalmessa on käytössä älypuhelimella toimiva Nuorisopassi, joka tarjoaa erilaisia etuja lasten ja nuorten vapaa-ajan harrastamisen. Nuorisopassin käyttäjäryhmää laajennettiin alkuvuodesta 2024 ulottumaan 5.-9. luokkaisten lisäksi myös lukiolaisiin (Fredo), ja sen on ottanut käyttöön suurin osa ko. ikäluokasta. Nuorisopassia ja Fredoa kehitetään vuosittain määrärahojen puitteissa. Alkuvuodesta 2024 kartoitettiin myös YSAO:n ja Sakky:n mukaan lähtemistä FredoApp:n piiriin. Neuvottelujen tuloksena molemmat oppilaitokset päättivät, että he eivät lähde toimintaan mukaan.

Edellä mainituista käynneistä aiheutuvat kustannukset katetaan joko hankerahalla tai kaupungin itsensä kustantamana. Esimerkiksi uimahallin Nuorisopassin ja Fredon käyttö on budjetoitu liikuntapalveluihin, josta uimahalli- ja kuntosalikäynnit kustannetaan, Kaiku -kortista aiheutuvat kulut on budjetoitu vastavaasti Hyte:n kustannuspaikalle.

Nuorisopassin laajentaminen yli 16-vuotiaisiin nuoriin, jotka eivät ole esimerkiksi oppilaitoksen kirjoilla, on teknisesti liian haastavaa ja vaatii resursseja. Oppilaitoksen kirjoilla olevien oppilaiden henkilötiedot on viety sovellukseen sähköisesti keskitetysti koulujen kautta tietosuoja huomioiden. Sovellus vaatii alaikäisiltä vanhempien kirjallisen luvan. Nuorisopassiin ja Fredoon määritellyillä rajoituksilla pystymme ohjaamaan esimerkiksi uimahallin kuntosalin käyttöä. Kuntosalin käyttöaste on tällä hetkellä korkea. Osa passin etuuksista ovat lisäalmaisten yritysten tarjoamia maksuttomia etuja tai osittain tuettavia. Jos poistamme aloitteessa mainitut rajoitukset nuorisopassin käytöstä, se tarkoittaa kustannusten lisäystä nykyiseen käytettävään määrärahaan, myös eri yritysten tarjoamien etuuksien osalta.

Nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi olemme suunnittelemassa yhteistyössä Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja Ylä-Savon kuntien kanssa sähköisen alustan (Terve Päivä) käyttöönottoa elintapaohjaukselle, kohdentuen toisen asteen opiskelijoihin (yli 16-vuotiaisiin). Tähän liittyen elintapaohjauksen piirissä olevia nuoria on suunniteltu tuettavan esimerkiksi maksuttomilla uimahalli- ja kuntosalikäynneillä.

Edellä mainittujen ja suunnittelussa olevien toimintatapojen etu on siinä, että niillä saadaan kohdennettua toimenpiteitä sellaisiin nuoriin, joille siitä on erityisesti hyötyä. Lisäksi kohdentamisella ja aikarajoituksilla pystymme ohjaamaan liikuntatilojen ja -alueiden käyttöä.

Vaikutusarviointi

1. Inspiroiva Iisalmi

- Olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä olemalla mukana kokeiluissa
- osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjonnastamme aktiivisesti ja monikanavaisesti
- edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa
- huomioimme väestörakenteen muutokset ennakoivasti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikätasoille ja kohderyhmille
- teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen

Nuorten harrastamisen tukeminen vaikuttaa positiivisesti nuorten hyvinvointiin ja terveyteen pitkällä aikavälillä. Ei erityisiä yritysvaikutuksia.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Kaupunginvaltuusto
Aloitteen tekijä
Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Oheisaineisto

Valtuustoaloite Nuorisopassin kehittämiseksi, ei verkkojulkinen

Kaupunginhallitus 25.3.2024 § 78

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tietoonsa ja lähettää sen valmisteltavaksi sivistys- ja hyvinvointitoimialalle. Aloite on käsiteltävä 18.9.2024 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Hallintojohtaja Niina Puumalainen, p. 0400 771 092

Keskustan valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen nuorisopassin käyttömahdollisuuksien laajentamisesta ja yläikärajan nostamisen mahdollisuuksista kaupunginvaltuuston kokouksessa 18.3.2024 § 24.

Muun muassa tietoaanurista.fi- sivustolla kerrotaan, että lasten ja nuorten jaksaminen ja mielenterveyden ongelmat ovat lisääntyneet. Koronapandemia ja rajoitustoimet heikensivät tilannetta entisestään. Tiedossa on myös että kutsunnoissa on todettu nuorten kunnon heikentyminen ja hylkäysprosentin kasvu sen vuoksi.UKK-Instituutin mukaan kaikille 7-17-vuotiaille suositellaan monipuolista, reipasta ja rasittavaa liikkumista vähintään 60 minuuttia päivässä yksilölle sopivalla tavalla.

Valtakunnallisessa, vuonna 2020 tehdyssä LIITU-tutkimuksessa selvisi, että vain harva lukiolainen liikkui vähintään tunnin päivässä jokaisena viikon päivänä. Uusin LIITU-tutkimus on parhaillaan käynnissä, sen toteuttaa Jyväskylän

Yliopisto ja tuloksia odotellaan tämän kevään aikana.

Meillä Iisalmessa on käytössä suosittu Nuorisopassi 5.-9-luokkalaisille sekä Seniorikortti +65-vuotiaille. Peruskoulun jälkeen nuoret ovat ns. väliinputoajia eikä heille ole kaupungin puolesta tarjolla liikunnallisia kannusteita. Tiedossamme on, että lyseolla on ollut kuukauden päivät käytössä Fredo-appi, jolla saa noita samoja etuja kuin Nuorisopassillakin, mutta muilta yli 16v se puuttuu. Lisäksi tuossa Fredossa on samat rajoitukset kuin Nuorisopassissakin.

Iisalmi voi olla tukemassa nuoriamme laajentamalla Nuorisopassin ikärajaa 20-vuotiaaksi saakka. Se toimisi ennaltaehkäisevänä toimenä sosiaalisesti ja fyysisesti nuoren elämässä ja olisi myös yksi pitovoimatekijä. Nuorisopassiin saisi lisää yhteistyökumppaneita- esimerkiksi Kansalaisopiston- harrastusmahdollisuuksien lisäämiseksi.

Iisalmen Keskustan valtuustoryhmä on huolissaan iisalmelaisten nuorten hyvinvoinnista ja esittää, että kaupunkistrategiamme ja hyvinvointisuunnitelmamme johdolla Nuorisopassin mahdollisuuksia kehitetään ja päivitetään sekä sen ikärajaa nostetaan 20 vuoden ikään saakka eli koko toisen asteen iän kattavaksi. Samalla esitämme, että passien aikarajoitukset poistetaan.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

kirjaaminen asiakortille
toimialajohtaja / sivistys- ja hyvinvointitoimiala
hallintosihteeri / sivistys- ja hyvinvointitoimiala

Oheisaineisto

Valtuustoaloite Nuorisopassin kehittämiseksi, ei verkkojulkinen

54 § Otto-oikeuden alaiset päätökset

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 11.6.2024 § 54

Puheenjohtajan päätösehdotus

Lautakunta ei käytä otto-oikeutta päätöksissä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Hallintosääntö 10, 90 ja 117 §

Lautakunta voi ottaa asian käsiteltäväkseen ja tällöin asiasta päättää lautakunta, puheenjohtaja ja esittelijä.

Lautakunnan käsiteltäväksi ei saa ottaa

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyasioita.
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Lautakunnan alaiset toimielimet ja viranhaltijat ilmoittavat lautakunnalle ottokelpoisista päätöksistä. Pöytäkirjat laitetaan luottamushenkilöportaaliin silloin, kun pöytäkirja julkaistaan. Viranhaltijapäätökset lähetetään toimielimelle luottamushenkilöportaaliin neljän päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta. Rutiiniluonteisista henkilöstöpäätöksistä ei ilmoiteta otto-oikeutetuille toimielimille.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

55 § Tiedoksiannot ja ajankohtaiset asiat

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 11.6.2024 § 55

Toimialajohtajan päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tietoonsa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Lisätietona jaetaan

1. Liikuntaseurakysely 2024, IIS/77/07.01.04.03/2024, id 813632
2. Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen laadun arviointi v. 2024, IIS/391/00.01.05.00/2024, id 813851
3. Iisalmen päihdetilannekatsaus ja ehkäisevän päihdetyön rakenteet ja tehtävä, IIS/407/00.01.02.01/2017, id 811608
4. Juhani Ahon koulun hyvinvointikyselyn tulokset, kevät 2024, IIS/570/00.04.00.00/2017, id 811433
5. Sansia Oy:n päätös kilpailutukseen 497773 / Sisäiset avoimen joukkoliikenteen reittivuorot, IIS/11/02.08.00.01/2023, id 814004
6. Sansia Oy:n päätös kilpailutukseen 497773 / Koulukuljetukset, IIS/11/02.08.00.01/2023, id 81400

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Kirjaaminen asiakortille

Oheisaineisto

Liikuntaseurakysely 2024

Iisalmen päihdetilannekatsaus ja ehkäisevän päihdetyön rakenteet ja tehtävä
Juhani Ahon koulun hyvinvointikyselyn tulokset, kevät 2024

Sansia Oy:n päätös kilpailutukseen 497773 / Sisäiset avoimen joukkoliikenteen

reittivuorot

Sansia Oy:n päätös kilpailutukseen 497770 / Koulukuljetukset

Tiedote, Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen laadun arvionti v.2024,

Digitaalisen laadunarviointijärjestelmä Valssi

MUUTOKSENHAKU VIRANOMAISEN PÄÄTÖKSESTÄ

1. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

- A. Päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.
- B. Hallintopäätöksestä ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 § 2 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla.
- C. Päätöksestä ei saa tehdä hankintalain mukaista hankinto-oikaisua, koska uudella päätöksellä ei ole muutettu tarjouksen tehneiden oikeudellista asemaa.
- D. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta muulla perusteella.

2. Oikaisuvaatimus

Päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen oikaisua, kuntalaki 134,1 §.

Oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteineen
- vaatimuksentekijän yhteystiedot sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätökset voi lähettää
- tekijän allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

3. Kunnallisvalitus

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen

tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kuntalaki 135,2 §.

Valituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 4250,

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa

osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on oltava

- päätös, josta valitetaan sekä selvitys päivästä, josta valitusaika on alkanut
- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos päätös ei kohdistu valittajaan.
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

4. Hallintovalitus

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain oikaisuvaatimuksen tekijä. Jos hallintopäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saa valittaa kaikki asianosaiset.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

5. Muutoksenhaku kansallisen kynnsarvon alittavissa hankinnoissa

Hankintalain mukainen hankinto-oikaisu ja kuntalain mukainen oikaisuvaatimus

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 133 § mukaisen hankinto-oikaisun tai kuntalain 134 § mukaisen oikaisuvaatimuksen. Nämä voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja ja osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen. Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Hankinto-oikaisu ja oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa

aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa päätöksen tai muun ratkaisun tiedoksiannosta. Oikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun - tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Hankintaoikaisussa ja oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteluineen
- hakijan nimi ja kotikunta. Jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää.
- hakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- päätös, johon oikaisua haetaan kopiona tai alkuperäisenä
- asiakirjat, joihin vedotaan
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Hakemuksen voi tuoda kirjaamoon tai lähettää postitse tai sähköpostilla.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat kuitenkin tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

6. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa

Hankintalain mukaiset hankintaoikaisu ja valitus markkinaoikeudelle

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 133 § mukaisen hankintaoikaisun tai hankintalain 145 § mukaisen valituksen markkinaoikeudelle.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

I Hankintaoikaisu

Hankintaoikaisua voi vaatia kirjallisesti hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tai ratkaisun tiedoksisaannista. Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston

aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimukset perusteineen
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne ole hankintayksikön hallussa
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

II Valitus markkinaoikeuteen

Valitusoikeus

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi valittaa markkinaoikeuteen päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tekemästä ratkaisusta, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Hankintalain 146 § mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin tai
- 3) sitä, että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä, jollei toisin säädetä.

Valitus on **tehtävä 30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on **tehtävä kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on oltava

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä ja jäljennöksenä sekä selvitys tiedoksisaantipäivästä tai muu selvitys valitusajan alkamispäivästä
- vaatimukset ja niiden perusteet
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa
- puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymisen osalta selvitys, minkä vuoksi käsittelylupa tulee myöntää.
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusviranomainen

Valitus markkinaoikeuteen toimitetaan sen aukioloaikana 8.00-16.15

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

p. 029 56 43300, fax 029 56 43314, markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Valittajan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle valittamisesta markkinaoikeuteen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

Odotusaika hankintasopimuksen tekemiselle EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa

Hankintayksikkö voi tehdä hankintasopimuksen EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedoksi hankintayksikön päätöksen ja valitusosoituksen markkinaoikeudelle.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

7. Muutoksenhaku yksityisoikeudellisissa riita- tai rikosasioissa

Päätös sisältää yksityisoikeudellisia ratkaisuja, jotka on säädetty ratkaistavaksi myös muulla kuin hallinto- tai kunnallisvalituksella.

Käräjäoikeudet käsittelevät rikos-, riita- ja hakemusasioita. Päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella haastehakemuksella

Pohjois-Savon käräjäoikeus, Oikeus- ja Poliisitalo

Suokatu 44, 70110 Kuopio / PL 44, 70101 Kuopio

p. 029 56 48503, 029 56 48500 vaihde, fax 029 56 48505

pohjois-savo.ko@oikeus.fi

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain

mukaan.